

muhos®

OSALLISUUSOHJELMAN OHJAUSRYHMÄ

Toimintakertomus vuosilta
2023-2024

TOIMINTAKERTOMUS

Muhoksen kunta ryhtyi osallisuusohjelmatyöhön vuoden 2022 jälkipuoliskolla, jolloin koottiin keskustellen ja kattavasti eri sidosryhmiä osallistaen ensimmäinen osallisuusohjelman työryhmä. Työryhmä aloitti toimintansa vuoden 2023 alusta tehtävänäään laatia osallisuusohjelma ja viedä ohjelman sisältö käytäntöön.

Muhoksen kunnan kuntastrategiaan perustuva osallisuusohjelma valmistui loppuvuodesta 2023 ja se hyväksyttiin kunnanhallituksessa 28.11.2023. Tämän jälkeen osallisuusohjelman työryhmä jatkoi osallisuudenedistämistyötä osallisuusohjelman ohjausryhmän nimellä.

Muhoksen kunnan yhtenä strategisena päämääränä on kuntastrategian 2022-2025 mukaan Yhteisöllinen ja osallistava Muhos.

Osallisuusohjelmaan valikoituneet pääteemat ovat:

**Kuntalaisten
kuuleminen**

Kylät

Tapahtumat

Luonto

Eri ikäryhmät

**Osallistava
budjetointi**

Osallisuusohjelman ohjausryhmän jäsenet kaudella 2023-2024:

Irene Vuoti, Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry, lapset ja perheet

Anja Hämäläinen, Pelastakaa Lapset ry, lapset ja perheet

Iida Hyvärinen, Muhoksen kunnan Nuorisovaltuusto

Vesa-Tapio Palokangas, Muhoksen seurakunta

Sirkka Tihinen, Muhoksen kunnan Yhdyskuntalautakunta

Emma Pikkuaho, Leppiniemen kyläyhdistys, kyläyhdistykset

Mari Granholm, Muhoksen Yrittäjät ry, yrittäjät

Mirja Lehisto, Laitasaaren Veto ry, urheiluseurat

Laura-Kaisa Kivelä, kulttuuriyhdistykset

Juha Pesonen, Muhoksen kunta, vapaa-aika

Outi Vitikka, Muhoksen kunta, kulttuuri

Juha Valta, Muhoksen kunta, hyvinvointi, kasvatus ja koulutus

Rauno Piippo, Muhoksen kunta, konsernipalvelut

Jussi Rämetsä / Kimmo Hinno, Muhoksen kunta, kunnanjohto

TEEMA: OSALLISTAVA BUDJETOINTI

Osallisuusohjelman näkyvä toteuttaminen aloitettiin osallistavalla budjetoinnilla. Osallistavan budjetoinnin kautta aikain ensimmäinen ideahaku oli avoinna 1.-14.2.2024 ja yhteensä ideahaun kautta saatiin 87 kpl ideoita käyttää 7 500 euroa kuntalaisten hyväksi.

Kunnan asiantuntijoista muodostettu raati valikoi ideoiden joukosta seitsemän toteutuskelpoista, budjettiin sopivaa ja kuntalaisia mahdollisimman hyvin palvelevaa ideaa. Seitsemästä finaaliin päässeestä ehdotuksesta kuntalaiset saivat äänestää ajalla 11.-24.3.2024.

Finalistien joukossa olivat: Nuorten työnhakukurssi, järjestettyjä luontoretkiä, ulkoleikkipaikka kirjastolle, skeittitarvikkeita / miniramppi, koirankakkaroskiksien lisääminen sekä laavu Oulujoen rantaan. Voittajaksi nousi ehdotus esteettömästä laavusta Oulujoen rantaan. Laavu pystytetään kesäkaudella 2025.

Osallistavan budjetoinnin markkinointikuvia keväältä 2024

TEEMA: TAPAHTUMAT

Tapahtumateeman näkyväksi tekeminen aloitettiin hybridimuotoisella tapahtumayhteistyön illalla 29.2.2024. Paikalla oli edustus Muhoksen kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista sekä mm. tapahtumia itse tai yhteistyössä kulttuuripalveluiden kanssa tuottavista kolmannen sektorin toimijoista. Tapahtumayhteistyön iltaan osallistui yhteensä 40 ihmistä eri tahoilta.

Tapahtuma järjestetään jatkossa vuosittain. Tapahtumayhteistyön illan tavoitteena on tarjota järjestöille, yhdistyksille ja seuroille mahdollisuus osallistua tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Näin kuntalaiset pystyvät itse vaikuttamaan tuleviin tapahtumiin sekä osallistumaan niiden järjestelyihin. Tapahtumia, joihin tarjotaan mahdollisuus osallistua ovat ainakin: Muhoksen Vappu, Muhoksen Musiikkipäivät, Lemmenpolun valot, Kesän keskiviikkotorit, Joulunavaus sekä Nenäpäivä & Muhosmuksu (nimi vaihtelee).

Tapahtumajärjestelyihin osallistuminen toimii vastikkeena myös harkinnanvaraisten avustusten myöntämiselle ja tapahtuma-avusta on mahdollista saada myös rahallista korvausta ja näkyvyyttä kunnan kattavilla kanavilla.

Illan aikana esiteltiin kunnan kulttuuripalveluiden vetämä Kulttuurifoorumi, joka on yksi tärkeimmistä säännöllisistä tapahtumayhteistyön tilaisuuksista. Kulttuurifoorumi toteutuu livenä ja Teams-yhteydellä noin kerran kuukaudessa.

TEEMA: KYLÄT

Kyläteeman puitteissa osallisuusohjelman ensimmäinen toimenpide oli kyläyhdistysten yhteisen Whatsapp-ryhmän perustaminen kylien välisen yhteistyön kehittämiseksi ja informaatiokanavaksi. Muhoksella on useita vireitä kyliä sekä kyläyhdistyksiä, jotka kannattelevat kunnan eloisuutta keskustan ulkopuolella. Whatsapp-ryhmää ylläpitää osallisuusohjelman puitteissa nimetty henkilö.

Osallisuusohjelmaan nivoutuen Muhoksen kunnantalolla järjestettiin Kyläilta 9.4.2024, johon osallistui edustus suuresta osasta kyläyhdistyksiä, osallisuusohjelman ohjausryhmän väkeä sekä edustus Pohjois-Pohjanmaan kylät ry:stä ja Suomen kylät ry:stä. Kyläilta järjestetään myös jatkossa kunnantalolla kerran vuodessa. Tämän lisäksi pyritään toteuttamaan kyläiltoja jokaisella Muhoksen kylällä.

Osallisuusohjelman mukaisesti kylä-teeman tavoitteena on kehittää kylien välistä yhteistyötä ja tasa-arvoa, lisätä kylien tunnettuutta ja arvostusta sekä lisätä tietoutta kyläyhdistystoiminnan toiminnasta ja siitä miten siihen voi osallistua. Yhtenä toimenpiteenä osallisuusohjelman puitteissa on ollut toteuttaa Muhoksen kunnan kotisivuille kylille omat kyliä esittelevät alasivut. Kunta auttaa kyläyhdistyksiä myös kylätiedotteiden painatuksessa.

Muhoksen kylät:

Jokirinne

Kylmälänkylä

Laitasaari

Leppiniemi

Mäntyrinta-Honkala

Pyhänsivu

Pohjois-Pohjanmaan Kylät

TEEMA: LUONTO

Luonto-teemaa lähdettiin työstämään ensin ohjausryhmän omalla työapajalla. Työpajan vetäjänä toimi Humanpolis Oy:n toimitusjohtaja Mikko Kiuttu edustaen samalla alueen erityislaatuista Rokua Geopark -aluetta. Luonto- ja retkeilykohteet halutaan pitää kaikkien saavutettavissa ja hyvin hoidettuina huomioiden myös ympäristökasvatuksen näkökulman. Luonto-teeman tavoitteiksi muodostuivat monimuotoisen luontoympäristön säilyminen, uimarantojen kunnossapito, latujen kunnossapito, kohteiden löydettävyys ja esteettömyys, kohteiden siisteys ja käyttökuntoisuus, kuntalaisten kuuleminen, tiedotuksen parantaminen ja uudenlaisen käytön innovaatiot.

Yleisölle luonto-teema tuotiin esiin konkreettisesti 18.9.2024 järjestetyn Luontoillan merkeissä, jonka agenda oli vahvistaa luonnon arvoa ja mahdollisuuksia hyödyntää luontoa virkistys- ja hyvinvointitoimintaan luonnon arvokkuutta kunnioittaen. Illan aikana Muhoksen seurakunnan omistaman leirikeskus Koortilan alueella oli läsnä useita luonto- ja ympäristöteemaan nivoutuvia toimijoita. Illan pääohjelmassa nähtiin Harri Ahosen pitämä Lapin retkeilyreitteihin keskittyvä luento.

Luontoillassa mukana olivat myös:

- Metsämörri-toimintaa lapsille, Tarja Pantsar
- Muhoksen kyläyhdistykset luontokohteineen esittelypisteillä
- Kahvila: Laitasaaren Veto ja Mäntyrinta-Honkalan kyläyhdistys
- Pop-up kirjasto ja Liikuntavälinevuokrauksen esittelyä
- Oulujokilaakson lintuharrastajat
- Muhoksen Virkistyskalastajat
- Hartikan Kartano
- Nature Dream Days
- Lions Club Muhos
- Muhoksen metsänkävijät

Luontoilta on jatkossa vuosittain toistuva koko perheen tapahtuma. Myös vuoden 2024 osallistavan budjetoinnin voittaja, esteetön Laavu Oulujoen rantaa, tukee luonto-teemaa.

TEEMA: KUNTALAISTEN KUULEMINEN

Kuntalaisten kuuleminen -teeman tavoitteena oli kaikkien kuntalaisten tavoittaminen mm. kyselyiden ja kunnan toteuttamien vuoropuheluiden avulla. Syksyllä 2024 teema syventyi hyvinvointikoordinaattoriopiskelija Johanna Leskelän toteuttaman opinnäytetyön kautta. Leskelän tutkimusasetelma oli kehittää kyselylomake, jolla voidaan kerätä kuntalaisten kokemuksia yhteisöllisyydestä ja osallisuudesta.

Kuntalaiskysely oli avoinna kuntalaisille 9.-22.11.2024 ja vastauksia kerättiin myös 9.11. järjestetyssä koko perheen Nenäpäivä & MuhosMuksu -tapahtumassa. Tavoitteena oli monipuolistaa käytössä olevaa hyvinvointitietoa tuomalla kuntalaisten kokemustietoa esiin. Kyselyyn saatiin 288 vastausta.

**MEIDÄN MUHOS
KYSELY OSALLISUUDESTA
JA YHTEISÖLLISYYDESTÄ**

Miten sinä koet saavasi äänen kuuluviin?
Tiedätkö miten pääset osallistumaan ja vaikuttamaan?
Miten yhteisöllisyys näkyy kunnassamme?

Muhoksella kerätään tietoa kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemuksista osana hyvinvointikoordinaattoriopiskelija Johanna Leskelän YAMK-opinnäytetyötä.

Vastaamalla kyselyyn pääset vaikuttamaan!

Kysely on avoin kaikille kuntalaisille 9.-22.11.2024.
Vastaajien kesken arvotaan S-ryhmän 100 € lahjakortti.

Linkki kyselyyn löytyy muhos.fi-sivustolta.

Kyselyyn voi vastata myös kunnan kirjastolla. Paikan päältä löytyy yhteiskäyttötietokoneita, sekä henkilökunta voi opastaa kyselyyn vastaamisessa.

Kuntalaiskyselyllä kartoitettiin, miten kunta on onnistunut toiminnassaan edistämään yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä missä on vielä parannettavaa.

Kuntalaisten kuuleminen auttaa kuntaa kehittämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä suuntaamaan palveluita kuntalaisten tarpeiden mukaan.

Kyselyn vastauksia nähtiin jo ohjausryhmän vuoden 2024 viimeisessä kokouksessa, mutta Johanna Leskelä on luvannut toimittaa niistä myös koosteen myöhemmin ohjausryhmän käyttöön.

TEEMA: ERI IKÄRYHMÄT

Eri ikäryhmät teema on toiminut Muhoksen kunnan osallisuusohjelman läpileikkaavana teemana. Eri ikäiset kuntalaiset on huomioitu kaikessa osallisuusohjelman puitteissa toteutetussa toiminnassa.

Esimerkiksi osallistavassa budjetoinnissa ideoita saatiin kaikista ikäryhmistä varhaiskasvatusikäisistä vanhuksiin. Samoin tapahtumat-teemaan liittyen kunnan tapahtumakattaus pyrkii tavoittamaan koko kuntalaisten moninaisen joukon. Kylä-teemassa korostui kylien elinvoiman jatkuminen. Luontoilta-tapahtuma suunniteltiin eri ikäiset kuntalaiset huomioiden.

Muhoksen kunnan viestinnässä monikanavaisuus on valjastettu palvelemaan eri tavoin medioita käyttäviä kuntalaisia.

Yhtenä tärkeimmistä kuntalaisia aktivoivista toiminnoista voi nähdä kunnan eri toimialojen sekä järjestöjen tekemä työ. Tavoitteena on luoda tasa-arvoinen ja osallistava kasvuympäristö lapsille ja nuorille, taata nuorten osallistumismahdollisuudet sekä pitää huolta elinikäisesti aktiivisuudesta ja uuden oppimisesta myös iäkkäämpien kuntalaisten keskuudessa.

SEURAAVAKSI

Osallisuusohjelman ohjausryhmä aloittaa uuden toimintakautensa vuoden 2025 alussa, jolloin nimetään myös uusi ohjausryhmä. Vuosina 2023-2024 toiminut ohjausryhmä näkee keskeisiksi kehittämistavoitteiksi osallisuusohjelman tunnettuuden kasvattamisen sekä sen, että ohjelman myötä käynnistyneistä tapahtumista ja toimenpiteistä pidetään huolta jatkossakin.

Uusi ohjausryhmä laatii myös osallisuusohjelman vuosikellon, joka on nähtävillä kunnan sivuilta. Osallisuudelle perustetaan oma alasivu, josta käy ilmi voimassa oleva osallisuusohjelma, osallisuuden vuosikello sekä osallisuusohjelman ohjausryhmän jäsenet, jotta kuntalaiset saavat tarvittaessa yhteyden ohjausryhmään.

Osallisuusohjelman ohjausryhmä toivoo osallisuuden säilyvän keskeisenä teemana myös uuden kuntastrategian myötä.

